

2 серпня – Святого Пророка Іллі

Святого Іллю вважають одним із найбільших пророків Старого Заповіту. Родом із Палестини IX століття до Різдва Христового. За переказами, коли майбутній пророк народився, його батько побачив видіння, що достойні мужі вітали дитину, пеленали його вогнем і годували полум'ям. Своє життя Ілля присвятив служінню Богові, жив здебільшого у пустелі, постив та молився. За свою службу на славу Бога був живим

узятий на небо у вогненній колісниці.

За народною міфологією, Ілля є наступником громовика Перуна, повелителем дощів, грому і блискавок. За давніми віруваннями, він, сердитий та строгий, роз'їжджає на своїй колісниці і карає неправедних: *“Грім гримить, то Ілля по небесному мосту в огненній колісниці їде”*. Одночасно Ілля уособлює щедрість і родючість. Його молитви, згідно із Святим Письмом, повертали людей до життя.

Існує народна легенда, що коли нечиста сила повстала проти Бога, то Господь наказав Іллі прогнати її з неба. З того часу Ілля ганяється за бісами і пускає в них огненні стріли: громи і блискавку.

На день пам'яті Іллі традиційно йде дощ. Він вважається благодатним, і якщо вмитися ним, то можна зцілитися від хвороб і прокази. На Іллі зазвичай бувають “горобині ночі” – нічні грози з блискавкою та громом: буревії такі сильні, що й птахам заснути не дають. Під час грози забобонні люди відганяють від себе котів і собак, вірячи, що в цих тваринах ховається нечиста сила. Якщо в цей час грім запалить хату, то таку пожежу нічим погасити не можна, бо ж *“як Бог запалив, то чоловік не погасить!”* Під час грози селяни запалювали перед образами свячену свічку, аби вберегти оселю від грому.

В одній із народних колядок співається про Іллю, як він ходить полями з житяною пугою в руці:

Ходить Ілля на Василя,

Носить пугу житяну,

Куди махне, жито росте.

Жито-пшениця, всяка пашниця.

Після цього дня перестають купатися: *“Ілля воду остудив”, “До Іллі мужик купається, а з Іллі з водою прощається”*. Від цього дня встановлюється помірно тепло, день скорочується, а ніч – подовжується.

Після Іллі починається озимий посів жита і пшениці. *“На Іллі новий хліб на столі”* – селяни в цей час випікають урочистий хліб – караван із першого врожаю, який розрізали і роздавали строго у порядку від найстаршого до наймолодшого члена сім’ї.

Народні прикмети на свято Іллі:

- Якщо зранку хмарно, то сівба повинна бути рання і можна чекати доброго врожаю, якщо хмарно опівдні – середня сівба, а якщо ввечері - сівба пізня і врожай поганий.
- Цілий день сонячно – на недорід.
- Минув Ілля – чекай гнилля.
- На Іллю з'являться хмари зранку – наступного року вродить хліб на ранніх посівах, хмари з'являться в обід – добре вродять середні посіви, хмари з'являться надвечір – добре вродять пізні посіви.

Прислів'я і приказки про свято Іллі:

- Тільки до Іллі добрі рої, а по Іллі повісь роя на гіллі.
- До Іллі зробити сіно – наче пуд меду в нього вкласти.
- До Іллі сіно і під кущем сушать, а після Іллі й на куці не сохне.
- З Ілліна дня ніч довга, а вода холодна.
- Ілля на полі копи лічить.
- До Іллі хмари ходять за вітром, а з Іллі – проти вітру.
- На Іллі до обіду літо, а після обіду осінь.
- На Іллі новий хліб на столі.
- Як прийде Ілля, то наробить у полі гнилля.

Джерело: traditions.in.ua/kalendarni-sviata/litnii-tsyk